

Javni natječaj za izdavanje pojedinačne dozvole za uporabu radiofrekvencijskog spektra za pružanje usluge upravljanja elektroničkim komunikacijskim mrežama digitalne televizije na području Republike Hrvatske

- pojašnjenje natječajne dokumentacije –

1. pitanje

U točki 4.5. natječajne dokumentacije pod nazivom *Zajednička ponuda, sudjelovanje u više ponuda, alternativne ponude* određeno je da pravni akt o zajedničkoj ponudi mora sadržavati naziv nositelja ponude i odgovornost pojedinačno svakog podnositelja ponude.

- a) Što se podrazumijeva pod pojmom Pravni akt, da li se misli na ugovor o poslovnoj suradnji između članova zajednice ponuditelja ili je za dokazivanje navedenog dovoljna izjava ili pismo namjere članova zajednice ponuditelja?
- b) Dodatno, da li traženi pravni akt predstavlja dokaz o ispunjavanju osnovnih uvjeta sudjelovanja u natječaju koji predstavlja prvi dio ponude? Ako da, na kojem mjestu ga treba ubaciti u zasebnoj knjizi dokaza o ispunjavanju osnovnih uvjeta?

ODGOVOR HAKOM-a:

U poglavlju 4.5. natječajne dokumentacije određeno je da dva ili više podnositelja ponude mogu predati zajedničku ponudu. Pravni akt o zajedničkoj ponudi mora sadržavati naziv nositelja ponude i odgovornost pojedinačno svakog podnositelja ponude. Odgovornost podnositelja ponude iz zajedničke ponude je solidarna. U zajedničkoj ponudi, zajednički podnositelji ponude dokazuju zajedničku sposobnost izvršenja uvjeta iz ponude.

a) Slijedom navedenog, na podnositeljima zajedničke ponude je izbor pravnog akta kojim će dokazati da zajednički sudjeluju u predmetnom natječaju. Pravni akt može biti npr. ugovor o poslovnoj suradnji, izjava ili pismo namjere članova zajednice ponuditelja. U svakom slučaju pravni akt mora biti dostavljan u izvorniku ili ovjerenoj preslici, a sukladno poglavlju 5.1. „*Dio ponude kojim se dokazuje ispunjavanje osnovnih uvjeta za sudjelovanje u natječaju*“.

b) Da. Pravni akt predstavlja dokaz ispunjavanja osnovnih uvjeta sudjelovanja u natječaju, dio je prvog dijela ponude i uvezuje se u zasebnu knjigu.

Napomena: u slučaju podnošenja zajedničke ponude samo je nositelj zajedničke ponude obvezan dokazati sve sposobnosti iz poglavlja 5.1. za sve točke (od 1. do 8.). Ostali članovi zajedničke ponude nisu obvezni dokazivati sposobnosti iz poglavlja 5.1., ali je odgovornosti podnositelja iz zajedničke ponude solidarna.

2. pitanje

U točki 4.6. natječajne dokumentacije pod nazivom *Priprema i format ponude* u stavku 4. određeno je da ponudu potpisuje osoba ili osobe koje su ovlaštene temeljem rješenja o upisu u odgovarajući registar u RH.

Za slučaj zajedničke ponude da li ponudu potpisuju i svaku stranicu iste parafiraju ovlaštene osobe zajednice ponuditelja ili samo nositelj ponude?

ODGOVOR HAKOM-a:

Ponudu potpisuje i svaku stranicu iste parafira ovlaštena osoba nositelja ponude.

3. pitanje

U točki 5.1. natječajne dokumentacije pod nazivom Dio ponude kojim se dokazuje ispunjavanje osnovnih uvjeta sudjelovanja u natječaju određeno je u točki 1. da je potrebno popuniti Privitak A.

- a) Za slučaj zajedničke ponude da li Privitak A ispunjavaju ovlaštene osobe svih članova zajednice ponuditelja ili samo nositelja ponude?
- b) Dodatno, da li se u Privitak A unose informacije o nositelju ponude ili informacije o svim članovima zajednice ponuditelja ili svaki član zajednice ponuditelja može ispuniti i potpisati svoj zasebni Privitak A?

ODGOVOR HAKOM-a:

Kako je već navedeno, sve obveze u svezi popunjavanja ponude za sudjelovanje na natječaju odnose se na nositelja ponude odnosno osobu ovlaštenu za zastupanje nositelja ponude.

4. pitanje

U točki 5.1. natječajne dokumentacije pod nazivom Dio ponude kojim se dokazuje ispunjavanje osnovnih uvjeta sudjelovanja u natječaju određeno je u točki 6. da je potrebno predati potpisanu Izjavu o izvršenju obveza iz ponude na Natječaj (Privitak C).

- a) Za slučaj zajedničke ponude da li se u Privitku C kod podnositelja ponude upisuje samo naziv nositelja ponude ili svih članova zajednice ponuditelja?
- b) Dodatno, da li Privitak C potpisuje samo ovlaštena osoba nositelja ili ovlaštene osobe svih članova zajednice ponuditelja ili svaki član zajednice ponuditelja može ispuniti i potpisati svoj zasebni Privitak C?

ODGOVOR HAKOM-a:

Kako je već navedeno, sve obveze u svezi popunjavanja ponude za sudjelovanje na natječaju odnose se na nositelja ponude odnosno osobu ovlaštenu za zastupanje nositelja ponude.

5. pitanje

U točki 5.1. natječajne dokumentacije pod nazivom Dio ponude kojim se dokazuje ispunjavanje osnovnih uvjeta sudjelovanja u natječaju određeno je u točki 7. da ponuda mora sadržavati uvjerenje nadležnog suda da se protiv podnositelja ponude i osobe ovlaštene za zastupanje podnositelja ponude ne vodi istraga niti je podignuta optužnica ili optužni prijedlog. Uvjerenje ne smije biti starije od 30 dana od dana objave natječaja.

U točki 6.1. natječajne dokumentacije pod nazivom Uvjeti sudjelovanja određeno je da će podnositelj ponude biti isključen iz natječajnog postupka ako je podnositelj ponude ili osoba ovlaštena za zastupanje pravne osobe podnositelja ponude pravomoćno kažnjena za profesionalni propust.

Da li navedeno pod točkom 6.1. znači dostavu dokaza drugačijeg od dokaza navedenog pod točkom 5.1. točka 7.natječajne dokumentacije?

ODGOVOR HAKOM-a:

Ne. Dokaz za ispunjavanje uvjeta iz poglavlja 5.1. ujedno predstavlja dokaz i za ispunjavanje uvjeta iz poglavlja 6.1.

6. pitanje

U točki 6.1. natječajne dokumentacije pod nazivom Uvjeti sudjelovanja određeno je da će podnositelj ponude biti isključen iz natječajnog postupka ako je pokrenut stečajni postupak (..) te ako je u postupku obustavljanja poslovne djelatnosti ili ju je već obustavio.

Da li je za navedeno potrebno dostaviti potvrdu Trgovačkog suda da protiv podnositelja ponude nije pokrenut likvidacijski odnosno stečajni postupak ili se navedeno dokazuje pravovaljanim izvatkom iz odgovarajućeg registra navedenog pod točkom 5.1, točka 2. natječajne dokumentacije?

ODGOVOR HAKOM-a:

Dovoljno je dostaviti pravovaljani izvadak iz odgovarajućeg registra (poglavljje 5.1. točka 2. natječajne dokumentacije).

7. pitanje

U točki 5.1. natječajne dokumentacije pod nazivom Dio ponude kojim se dokazuje ispunjavanje osnovnih uvjeta sudjelovanja u natječaju određeno je u točki 7. da ponuda mora sadržavati uvjerenje nadležnog suda da se protiv podnositelja ponude i osobe ovlaštene za zastupanje podnositelja ponude ne vodi istraga niti je podignuta optužnica ili optužni prijedlog. Uvjerenje ne smije biti starije od 30 dana od dana objave natječaja.

Uvjerenja koja izdaje Općinski kazneni sud u Zagrebu sadržajno se razlikuju za podnositelja ponude i osobe ovlaštene za zastupanje podnositelja ponude. Uvjerenje osoba ovlaštenih za zastupanje podnositelja ponude sadrži podatak da pred Županijskim i Općinskim kaznenim sudom u Zagrebu nije u tijeku istražni postupak, nije podignuta optužnica koja je postala pravomoćna, nije izrečena nepravomoćna osuđujuća presuda za kaznena djela za koja je zapriječena novčana kazna ili zatvor, dok potvrda za pravnu osobu sadrži podatak da se pred Općinskim kaznenim sudom u Zagrebu ne vodi kazneni postupak odnosno da nije podignuta optužnica koja je postala pravomoćna, niti je izrečena nepravomoćna ni osuđujuća presuda sukladno Zakonu o odgovornosti pravnih osoba za kaznena djela.

Da li su navedena uvjerenja dovoljna za dokazivanje traženog u točki 5.1. točki 7. natječajne dokumentacije?

ODGOVOR HAKOM-a:

Jesu.

8. pitanje

Vežano na točku 3.1.6. natječajne dokumentacije pod nazivom Uklanjanje smetnji, a poučeni iskustvom postojanja dugotrajnih istokanalnih smetnji duž jadranske obale na međunarodno koordiniranim kanalima predviđenim za uporabu unutar RH, postavlja se pitanje nadoknade cjelovite ili djelomične izravne štete koju bi budući operator mreže trpio u slučaju pojave istokanalne smetnje na predviđenim kanalima za MUX C i MUX E.

Šteta bi svakako bila posljedica nemogućnosti pružanja zadovoljavajuće usluge krajnjim korisnicima koji takovu uslugu nisu dužni platiti, a istovremeno bi mrežni operator morao snositi operativne troškove prethodno izgrađene mreže predmetnog natječaja te naknadu za uporabu RF spektra iste mreže.

Molimo vas pojašnjenje u smislu mogućnosti i načina nadoknade štete u slučaju pojave istokanalnih smetnji čiji je uzrok izvan elektroničke komunikacijske mreže nositelja dozvole.

ODGOVOR HAKOM-a:

HAKOM-ova nadležnost određena je Zakonom o elektroničkim komunikacijama (NN 73/08, 90/11). Sukladno Zakonu o elektroničkim komunikacijama, a u svezi kontrole radiofrekvencijskog spektra i zaštite od smetnja, HAKOM obavlja poslove mjerenja, ispitivanja i utvrđivanja uzroka smetnja u radiofrekvencijskom spektru, koje stvaraju radijske postaje, radijski sustavi i druga RiTT oprema, ili druga elektronička komunikacijska oprema izvan elektroničkih komunikacijskih mreža operatora.

U svezi upita o naknadi štete u slučaju pojave istokanalnih smetnju čiji je uzrok izvan elektroničke komunikacijske mreže nositelja dozvole, HAKOM naglašava da problematika utvrđivanja nastale štete i određivanje visine naknade štete nije regulirana ZEK-om već Zakonom o obveznim odnosima, stoga je ista u nadležnosti sudova.

9. pitanje

U točki 1. Odluke (strana 4. Natječajne dokumentacije) definirano je kako se raspisuje javni natječaj za izdavanje pojedinačne dozvole za uporabu radiofrekvencijskog spektra za pružanje usluge upravljanja dvjema elektroničkim komunikacijskim mrežama, digitalne televizije za multiplekse MUX C i MUX E na području Republike Hrvatske.

U dokumentu Vlade Republike Hrvatske „Strategija prelaska s analognog na digitalno emitiranje televizijskih programa u Republici Hrvatskoj“ iz srpnja 2008. godine, u Prilogu C - Tehnički Prikazi, Slika 3. i 4. definirani su raspoloživi multipleksi (A do H te MUX VHF) i pripadajuće radiodifuzijske usluge unutar UHF i VHF frekvencijskih pojaseva III, IV i V.

U navedenom dokumentu izrijekom je određeno kako je državni „E“ multipleks namijenjen DVB-H tehnologiji, a čija namjena jest emitiranje oko 30 TV ili oko 60 radijskih programa namijenjenih ručnim prijenosnim (handheld) uređajima.

Budući da se unutar Natječajne dokumentacije nigdje ne spominje DVB-H tehnologija vezano za E multipleks znači li to da je Republika Hrvatska odustala od DVB-H tehnologije, iako je (i) spomenutom Strategijom izrijekom predviđeno korištenje DVB-H tehnologije za E multipleks te iako (ii) je DVB-H definiran kao Europski standard namijenjen prijenosnim (handheld) uređajima?

ODGOVOR HAKOM-a:

Javni natječaj se provodi za izdavanje pojedinačne dozvole za uporabu radiofrekvencijskog spektra za pružanje usluge upravljanja dvjema elektroničkim komunikacijskim mrežama, digitalne televizije za multiplekse MUX C i MUX E na području Republike Hrvatske, pri čemu je predviđena primjena prvenstveno DVB-T i DVB-T2 radiodifuzijskog standarda uz osiguravanje najmanje fiksnog prijama vanjskom antenom, a sam odabir standarda prepušten je podnositelju ponude.

Naime, HAKOM je u listopadu 2010. godine proveo prikupljanje mišljenja u vezi obavljanja djelatnosti elektroničkih komunikacijskih usluga upravljanja multipleksom u zemaljskoj radiodifuziji (usluge operatora multipleksa) i/ili upravljanja elektroničkom komunikacijskom mrežom digitalne televizije (operator mreže). Nakon analize prikupljenih mišljenja zainteresiranih strana nedvojbeno je zaključeno kako trenutno ne postoji izražen interes za uvođenje DVB-H tehnologije u Republici Hrvatskoj.

U dokumentu Vlade Republike Hrvatske „Strategija prelaska s analognog na digitalno emitiranje televizijskih programa u Republici Hrvatskoj“ iz srpnja 2008. godine, kao glavni strateški cilj navodi se potpuni prelazak s analognog na digitalno emitiranje televizijskih programa u Republici Hrvatskoj u razdoblju do 31. prosinca 2010. godine, te su u skladu s time u Akcijskom planu „Strategije“ navedene aktivnosti do 1. siječnja 2011. godine. Nadalje, Prilog C „Strategije“ je informativnog karaktera s prvenstvenom namjerom prikazati ukupno raspoloživi frekvencijski spektar i moguću uporabu navedenog spektra kroz primjenu različitih tehnologija i standarda te raspored popunjavanja multipleksa u razdoblju provedbe Strategije.

Unatoč trenutno slabom uspjehu poslovnog modela uporabom DVB-H standarda u Europi, u skladu s gore navedenim obrazloženjem Natječajnom dokumentacijom ne prejudicira se odustajanje od buduće primjene DVB-H tehnologije u Republici Hrvatskoj, ukoliko za to bude postojao interes.

10. pitanje

U poglavlju 1. Natječajne dokumentacije - OPIS PREDMETA NATJEČAJA navedeno je kako će HAKOM provedbom natječajnog postupka prikupiti ponude za predmetni natječaj, te odabrati najboljeg podnositelja ponude. Najboljem podnositelju ponude, HAKOM će izdati dozvolu za uporabu radiofrekvencijskog spektra za zemaljsku digitalnu televiziju (DTV), s pokrivanjem na području Republike Hrvatske, na razdoblje od 10 godina. Dozvola će sadržavati uvjete uporabe radiofrekvencijskog spektra, odnosno konkretne uvjete gradnje i tehničke parametre mreža, odnosno tehničke parametre radijskih postaja koje čine mreže za pokrivanje DTV signalom.

Izabrani podnositelj ponude će obavljati usluge operatora mreže, te je dužan izgraditi SFN mreže s pokrivenošću signalom kako je navedeno u poglavlju 3.2.5. Natječajne dokumentacije.

Budući je iz perspektive potencijalnog investitora u izgradnju dvije nove odašiljačke mreže digitalne televizije C i E multipleksa, koje su prema Natječajnoj dokumentaciji prvenstveno namijenjene odašiljanju tzv. pay-tv programa, iznimno je važno osigurati kvalitetan i stabilan servis i prijam signala kod krajnjeg korisnika, a s tim u vezi i smanjiti pritisak na službu brige o pretplatnicima mrežnog operatora C i E multipleksa, može li HAKOM jamčiti potencijalnom investitoru u izgradnju dvije nove mreže digitalne televizije C i E multipleksa frekvencijski čist i neometan radiofrekvencijski spektar frekvencija C i E multipleksa koje mu predaje na korištenje na cijelom državnom teritoriju Republike Hrvatske, s obzirom na radiofrekvencijske smetnje koje su prisutne u pojedinim dijelovima Republike Hrvatske unutar A, B i D multipleksa?

ODGOVOR HAKOM-a:

HAKOM-ova nadležnost određena je Zakonom o elektroničkim komunikacijama (NN 73/08, 90/11). Sukladno Zakonu o elektroničkim komunikacijama, a u svezi kontrole radiofrekvencijskog spektra i zaštite od smetnja, HAKOM obavlja poslove mjerenja, ispitivanja i utvrđivanja uzroka smetnja u radiofrekvencijskom spektru, koje stvaraju radijske postaje, radijski sustavi i druga RiTT oprema, ili druga elektronička komunikacijska oprema izvan elektroničkih komunikacijskih mreža operatora. Dakle, HAKOM ne izdaje jamstvo za čistoću radiofrekvencijskog spektra.

U slučaju da smetnje u radiofrekvencijskom spektru stvaraju elektroničke komunikacijske mreže, radijske postaje, radijski sustavi ili druga RiTT oprema strane države, HAKOM surađuje s nadležnim tijelom te države, u skladu s mjerodavnim propisima Međunarodne telekomunikacijske unije (ITU), Europske konferencije poštanskih i telekomunikacijskih uprava (CEPT) i Europske unije.

Dodatno pojašnjavamo kako se ovim javnim natječajem izdaje pojedinačna dozvola za uporabu radiofrekvencijskog spektra za pružanje usluge upravljanja dvjema elektroničkim komunikacijskim mrežama digitalne televizije za multiplekse MUX C i MUX E na području Republike Hrvatske, te da predmet ovog natječaja nisu usluge i sadržaj koji se prenosi u multipleksima. Odnosno, mrežama digitalne televizije za koje se izdaje dozvola moguće je prenositi usluge slobodne za prijam („free to air“) ili uz uvjetovani pristup (npr. „pay TV“), sukladno Zakonu o elektroničkim medijima i Zakonu o elektroničkim komunikacijama.

11. pitanje

U poglavlju 3.1.1. Natječajne dokumentacije - Trajanje dozvole, istek dozvole, poništenje dozvole i prijenos ili najam radiofrekvencijskog spektra, definirano je, između ostalog, kako se dozvola sukladno članku 7. stavku 1. Pravilnika o uvjetima dodjele i uporabe radiofrekvencijskog spektra („Narodne novine“ broj 136/08, 70/10,39/11) izdaje na razdoblje od 10 godina, koji započinje teći i traje do nadnevakava navedenih u dozvoli.

Iznimno od roka valjanosti dozvole navedenog u dozvoli, valjanost dozvole prestaje donošenjem odluke HAKOM-a o oduzimanju, opisanom u članku 93. Zakona i to ukoliko je (između ostalog) ispunjen sljedeći uvjet: „4. ako su nužne znatne izmjene Tablice namjene radiofrekvencijskog spektra ili odgovarajućeg plana dodjele radijskih frekvencija, zbog potrebe usklađivanja uporabe radijskih

frekvencija na domaćoj ili međunarodnoj razini, ili provedbe međunarodnih ugovora, sporazuma ili konvencija koje obvezuju Republiku Hrvatsku, ili djelotvornije zaštite od smetnja, ili sprječavanja narušavanja ili ograničavanja tržišnog natjecanja, a nakon prethodno pribavljenog mišljenja nositelja dozvole.“

Molimo detaljnije pojašnjenje gore navedene točke 4., odnosno na koji način bi izmjena Tablice namjene radiofrekvencijskog spektra ili odgovarajućeg plana dodjele radijskih frekvencija utjecala na oduzimanje dozvole te kakav je u tom slučaju položaj i zaštita investicije potencijalnog investitora (nositelja dozvole)?

ODGOVOR HAKOM-a:

Uvjeti za oduzimanje dozvole za uporabu radiofrekvencijskog spektra propisani su člankom 93. Zakona o elektroničkim komunikacijama. Navedeni članak određuje da će HAKOM donijeti odluku o oduzimanju dozvole za uporabu radiofrekvencijskog spektra ako utvrdi da je ispunjen bilo koji od uvjeta koji su taksativno nabrojani pod točkama 1.-12.

Pod točkom 4. određeno je oduzimanje dozvole u slučaju nužnih znatnih izmjena Tablice namjene radiofrekvencijskog spektra. Takve nužne izmjene Tablice namjene radiofrekvencijskog spektra zbog potrebe usklađivanja uporabe radijskih frekvencija na domaćoj ili međunarodnoj razini, ili provedbe međunarodnih ugovora, sporazuma ili konvencija koje obvezuju Republiku Hrvatsku, ili djelotvornije zaštite od smetnja, ili sprječavanja narušavanja ili ograničavanja tržišnog natjecanja predviđene su Zakonom zbog inovacija u tehnologiji i društvu koje omogućavaju uvođenje novih standarda i usluga. U slučaju takvog oduzimanja dozvole HAKOM će sukladno ZEK-u, kako je i propisano točkom 4. prethodno pribaviti mišljenje nositelja dozvole. Odluka o oduzimanju dozvole, prema stavku 2. članka 93. Zakona o elektroničkim komunikacijama mora biti obrazložena i temeljiti se na načelu razmjernosti, vodeći pri tome računa o javnom interesu Republike Hrvatske i gospodarskom učinku oduzimanja dozvole za uporabu radiofrekvencijskog spektra na nositelja dozvole, radi čega će HAKOM uzeti u obzir činjenicu da je nositelj dozvole radi mogućnosti obavljanja djelatnosti investirao određena sredstva.

Stavak 3. članka 93. Zakona o elektroničkim komunikacijama izričito određuje da u slučajevima oduzimanja dozvole za uporabu radiofrekvencijskog spektra zbog razloga iz stavka 1. točke 4. HAKOM mijenja dodijeljene radijske frekvencije izdavanjem nove dozvole, u kojoj može, prema potrebi, odrediti druge uvjete dodjele i uporabe izmijenjenih radijskih frekvencija, uz uvažavanje zahtjeva iz stavka 2. članka 93., pri čemu nositelj dozvole nema pravo na nadoknadu troškova.

12. pitanje

U poglavlju 3.1.3. Natječajne dokumentacije - Način i uvjeti popunjavanja multipleksa, između ostalog navedeno je kako operator multipleksa u radiodifuziji samostalno raspoređuje ukupni prijenosni kapacitet multipleksa, te odabire vrstu i broj televizijskih programa i drugih usluga koje se prenose u multipleksu.

Koliko iznosi godišnja naknada za koncesiju po pojedinom multipleksu? Molimo Vas detaljnije pojašnjenje navedenog teksta Natječajne dokumentacije - kakav je odnos ovako definiranog načina

popunjavanja multipleksa i propisanog režima izdavanja koncesije predviđenog propisima koji uređuju elektroničke medije i elektroničke komunikacije?

ODGOVOR HAKOM-a:

Visine naknada za usluge za koje je predviđena koncesija određene su Pravilnikom o obvezi, visini i načinu plaćanja naknada (NN 46/10). Režim izdavanja koncesija propisan je Zakonom o elektroničkim medijima (NN 153/09, 84/11). Pružanje usluge upravljanja multipleksom u radiodifuziji nije predmet ovog natječaja, te je samostalan odabir konkretnih usluga koje se prenose u multipleksu prepušten operatoru multipleksa, koji je i ujedno i odgovoran da se usluge pružaju u skladu s propisima iz područja elektroničkih komunikacija i elektroničkih medija.

13. pitanje

U poglavlju 3.1.3. Natječajne dokumentacije - Način i uvjeti popunjavanja multipleksa između ostalog navedeno je kako operator multipleksa mora omogućiti nakladnicima elektroničkih medija te pružateljima usluga čije podatke prenosi, pristup kapacitetu unutar multipleksa u skladu s načelima objektivnosti, transparentnosti, razmjernosti i nediskriminacije.

Kao i u prethodnom pitanju, molimo Vas detaljnije pojašnjenje na koji će se način popunjavati multipleks budući se radi o poslovnom odnosu u kojem operator multipleksa samostalno određuje vlastitu ponudu pay-tv kanala koji će biti obuhvaćeni ponudom prema krajnjem korisniku.

ODGOVOR HAKOM-a:

Pružanje usluge upravljanja multipleksom u radiodifuziji nije predmet ovog natječaja, te je samostalan odabir konkretnih usluga koje se prenose u multipleksu prepušten operatoru multipleksa, koji je i ujedno i odgovoran da se usluge pružaju u skladu s propisima iz područja elektroničkih komunikacija i elektroničkih medija. Odredba da uvjeti pristupa kapacitetu unutar multipleksa moraju biti u skladu s načelima objektivnosti, transparentnosti, razmjernosti i nediskriminacije odnosi se na slučaj kada se kapacitet multipleksa dijeli između više različitih korisnika.

14. pitanje

U poglavlju 3.1.3. Natječajne dokumentacije - Način i uvjeti popunjavanja multipleksa, između ostalog navedeno je kako se programi u multipleksu moraju kodirati na način da budu pogodni za digitalnu radiodifuziju uz uporabu dodijeljenog kapaciteta multipleksa, uz zadržavanje objektivnih parametara kakvoće usluge, u skladu s mjerodavnim ITU preporukama te odgovarajućim međunarodnim i hrvatskim normama.

Budući da, prema našem razumijevanju, iz teksta Natječajne dokumentacije proizlazi da je riječ o poslovnom odnosu u kojem operator multipleksa samostalno određuje standard enkodiranja kanala, rezoluciju slike, širinu pojasa pojedinih TV kanala i pripadajućih usluga te način enkodiranja kanala koji de biti obuhvaćeni ponudom prema krajnjem korisniku, molimo Vas pojašnjenje citirane odredbe u tom smislu.

Također, molimo Vas preciznije određenje hrvatskih odnosno međunarodnih normi koje definiraju objektivne parametre kakvoće signala.

ODGOVOR HAKOM-a:

S obzirom da je operatoru multipleksa prepuštena fleksibilnost u odabiru standarda enkodiranja, te parametara kvalitete slike i tona, u svrhu zaštite korisnika usluga, propisana ja obveza kodiranja koja zadržava kvalitetu usluge. Primjer međunarodnih normi koje definiraju objektivne parametre kakvoće su: ITU-T H.262, ISO/IEC 13818, ITU-T H.264, ISO/IEC 14496 itd., ovisno o standardu koji je operator odabrao.

15. pitanje

Iz Natječajne dokumentacije ne proizlazi jasno tko će i o čijem trošku rješavati probleme prijema signala kod krajnjeg korisnika u slučajevima istokanalnih interferencijskih smetnji iz susjednih država. Rješavanje tih poteškoća moglo bi uzrokovati znatne probleme i troškove budućem operatoru C i E multipleksa.

Kako će se i o čijem trošku otklanjati poteškoće kod krajnjeg korisnika vezane uz istokanalne smetnje koje potencijalno mogu otežavati ili ograničavati prijam tzv. pay-tv programa obuhvaćenih C i E multipleksom?

ODGOVOR HAKOM-a:

Prema poglavlju 3.1.6. Natječajne dokumentacije za smetnje koje stvaraju radijske postaje, sustavi, RiTT i druga oprema izvan elektroničke komunikacijske mreže nositelja dozvole, HAKOM će na zahtjev nositelja dozvole obaviti potrebna mjerenja, ispitivanja i utvrđivanja smetnji kako bi se smetnje otklonile. Poteškoće kod krajnjeg korisnika vezane uz istokanalne smetnje koje potencijalno mogu otežavati ili ograničavati prijam otklanjati će se o trošku operatora, a eventualna nadoknada nastale štete i određivanje visine naknade štete nije regulirana ZEK-om već Zakonom o obveznim odnosima, stoga je ista u nadležnosti sudova.

16. pitanje

U poglavlju 3.2.11. Natječajne dokumentacije - Upravljanje sadržajima u multipleksu između ostalog navedeno je kako podacima u multipleksu upravlja operator multipleksa. U multipleksu mora biti moguće prenositi televizijske programe standardne kakvoće (SDTV) i visoke kakvoće (HDTV) kodiranih primjenom norme MPEG-4 Part 10 (H.264/A VC). Operatoru multipleksa prepušta se slobodan odabir norme za kompresiju i kodiranje.

Televizijski i radijski programi te ostale usluge koje se prenose u multipleksu mogu biti slobodni za prijam ili zaštićeni sustavom za uvjetovani pristup. U slučaju korištenja sustava za uvjetovani pristup, operator multipleksa samostalno odabire koji će sustav za uvjetovani pristup koristiti.

- 1) Prema našem razumijevanju, iz teksta Natječajne dokumentacije proizlazi da budući operator C i E multipleksa ima mogućnost samostalno odrediti vlastitu ponudu pay-tv programa, standard enkodiranja kanala, rezoluciju slike, širinu pojasa pojedinih TV kanala i pripadajućih usluga te način enkodiranja kanala koji će biti obuhvaćeni ponudom prema krajnjem korisniku. Sukladno

navedenom, eventualno emitiranje pay-tv programa u visokoj razlučivosti (HDTV) unutar C i E multipleksa bilo bi isključivo pitanje poslovne odluke budućeg operatora mreže digitalne televizije, ali ne i njegova obveza. Molimo Vas potvrdu ovakvog shvaćanja.

ODGOVOR HAKOM-a:

Pružanje usluge upravljanja multipleksom u radiodifuziji nije predmet ovog natječaja. Emitiranje programa u visokoj razlučivosti (HDTV) unutar C i E multipleksa isključivo je pitanje poslovne odluke budućeg operatora multipleksa, ali ne i njegova obveza.

- 2) Nadalje Vas molimo pojašnjenje na koji je način, odnosno kroz koje multiplekse u budućnosti planirana realizacija emitiranja nekodiranih programa u visokoj razlučivosti (HDTV) iz produkcije televizija s nacionalnom koncesijom? Koliko nam je poznato, neki od tih nakladnika su već spremni emitirati vlastiti HDTV signal, ali to trenutno nije moguće zbog nepostojanja resursa u postojećim mrežama digitalne televizije te nekompatibilne prijamničke baze. Drugim riječima, na koji se način krajnjim korisnicima u budućnosti namjerava omogućiti pristup nekodiranim programima visoke razlučivosti iz produkcije javne i komercijalnih televizija s nacionalnom koncesijom putem DVB-T tehnologije?

ODGOVOR HAKOM-a:

Emitiranje nekodiranih programa u visokoj razlučivosti (HDTV) postojećih programa iz produkcije televizija s nacionalnom koncesijom moguće je unutar kapaciteta postojećih multipleksa u slučaju drugačijeg korištenja kapaciteta multipleksa, odnosno na tržišnim osnovama putem multipleksa C i E ili drugih multipleksa, sukladno Zakonu o elektroničkim medijima.

17. pitanje

Jedna od mogućih odašiljačkih lokacija nalazi se na samoj granici dviju digitalnih regija.

Mogu li se na toj lokaciji implementirati dva različita sustava odašiljanja od kojih bi jedan pokrивao određeno područje jedne regije, a drugi koji bi pokrивao područje druge regije pri čemu bi svaki od dva sustava imao frekvencije prilagođene prema potrebama regije koju mora pokriti te razdvojene antenske sustave?

ODGOVOR HAKOM-a:

Tehnički je moguće realizirati dva različita sustava odašiljanja na lokaciji koja bi se nalazila na granici dvaju digitalnih regija, a razmještaj i postavljanje opreme ovisi o operatoru mreže i prostornim mogućnostima (uvjetima).

18. pitanje

Na objektima predviđenim za emitiranje C i E multipleksa, odašiljači C i E multipleksa će raditi u određenim režimima redundancije te će osiguravati određeni QoS iskazan u postotku maksimalne dostupnosti servisa mjesečno.

Navedena redundancije u dijelu odašiljanja multipleksa može se ostvariti na razne načine i to:

- 3) Scenarij 1+0 u C i E multipleks (C i E multipleks na lokaciji rade bezrezervnog odašiljača),
- 4) Scenarij 1+1 u C i E multipleks (C i E multipleks na lokaciji rade tako da svaki multipleks u odašiljanju ima vlastitu rezervu),
- 5) Scenarij 2+1 u C i E multipleks (C i E multipleks na lokaciji rade tako da svaki multipleks u odašiljanju ima zajednički rezervni odašiljač),

Na koji će način i hoće li HAKOM vrednovati moguće scenarije redundancije pojedinih odašiljačkih objekata?

Mora li ponuditelj u ponudi odrediti koji će od scenarija redundancije u odašiljanju C i E multipleks na pojedinom odašiljačkom objektu koristiti?

Na koji način će HAKOM provjeravati scenarij redundancije pojedinih odašiljačkih objekata deklarirane od strane ponuditelja?

Preporučuje li HAKOM neki od scenarija ostvarenja redundancije na odašiljačkim objektima za C i E multipleks?

ODGOVOR HAKOM-a:

HAKOM će mogućnost pričuvnog rada vrednovati kroz kriterij dostupnost usluge i dinamika izgradnje mreže na način da se u obzir uzima mogućnost pričuvnog rada cijele ili dijela mreže odašiljača a ne redundanciju pojedinih odašiljačkih objekata. HAKOM ne uvjetuje scenarij redundancije, ali operator mreže može ponuditi scenarij redundancije koji namjerava osigurati. HAKOM može provjeriti postoji li mogućnost pričuvnog rada na pojedinom objektu, a u skladu sa svojim zakonskim ovlastima.

19. pitanje

U poglavlju 6.2. Natječajne dokumentacije - Način i kriteriji ocjenjivanja, u nižoj tablici 6.1, navedeni su težinski faktori koji će se koristiti kod vrednovanja pristiglih ponuda.

	Kriteriji ocjenjivanja	Težinski faktor
1.	Ponudena cijena prijenosa i odašiljanja podataka u DTV mrežama	20
2.	Dostupnost usluge i dinamika izgradnje mreže	30
3.	Ponudeni kapacitet	10
4.	Kompetencija i iskustvo	40
	UKUPNO	100

- 1) Molimo pojašnjenje koji su kriteriji primijenjeni pri određivanju odnosa težinskih faktora na način određen u tablici 6.1., te koji su razlozi za određivanje težinskog faktora za kompetenciju 40, a za ponudeni kapacitet 10. Navedeno osobito uzevši u obzir da je za kvalitetan razvoj pay-tv mreže

daleko važniji ponuđeni kapacitet mreže koji je direktno proporcionalan broju kanala u pay-tv ponudi te dobro razrađen poslovni i financijski plan, a koji uopće nisu sadržani unutar kriterija ocjenjivanja (koji će omogućiti financiranje projekta, realnost i održivost planova), nego što je to iskustvo na nekim drugim projektima, koje bez odgovarajuće financijske podloge i plana neće biti dovoljno za ispunjavanje obveza iz dozvole za uporabu radiofrekvencijskog spektra za pružanje usluge upravljanja elektroničkim komunikacijskim mrežama digitalne televizije.

ODGOVOR HAKOM-a:

HAKOM temeljem diskrecijskog prava, vodeći računa o regulatornim načelima i ciljevima iz Zakona o elektroničkim komunikacijama kao i predmetu Natječaja, određuje uvjete i kriterije ocjenjivanja koje smatra primjerenim u provedbi natječaja za izdavanje pojedinačne dozvole za uporabu radiofrekvencijskog spektra za pružanje određene usluge. Sukladno navedenom HAKOM je odredio gore navedena četiri kriterija ocjenjivanja koje smatra relevantnim u ocjenjivanju ponuda za izdavanje dozvole za uporabu radiofrekvencijskog spektra za pružanje usluge upravljanja dvjema elektroničkim komunikacijskim mrežama digitalne televizije za multiplekse MUX C i MUX E na području Republike Hrvatske, dajući pri tome veći značaj kompetenciji i iskustvu smatrajući ih važnijim za ispunjavanje uvjeta iz dozvole, kao preduvjeta za uspješno pružanje usluga prema krajnjem korisniku koje pruža operator multipleksa, odnosno pružatelj korisničkih usluga.

- 2) Zašto kao kriterij za vrednovanje ponuda nije propisano kompetencija i iskustvo u izgradnji i upravljanju pay-tv mrežama te odnosima s pay-tv pretplatnicima?

ODGOVOR HAKOM-a:

HAKOM temeljem diskrecijskog prava, vodeći računa o regulatornim načelima i ciljevima iz Zakona o elektroničkim komunikacijama kao i predmetu Natječaja, određuje uvjete i kriterije ocjenjivanja koje smatra primjerenim u provedbi natječaja za izdavanje pojedinačne dozvole za uporabu radiofrekvencijskog spektra za pružanje određene usluge. Nadalje, dozvola se izdaje za uporabu radiofrekvencijskog spektra za pružanje usluge upravljanja dvjema elektroničkim komunikacijskim mrežama digitalne televizije za multiplekse MUX C i MUX E na području Republike Hrvatske, te predmet ovog natječaja nije upravljanje samim uslugama i sadržajem koji se prenosi u multipleksima, a koji nisu nužno samo pay-tv usluge već i ostale moguće usluge i sadržaji bez uvjetovanog pristupa.

- 3) Dodatno, Način i kriteriji ocjenjivanja (str. 50 Natječajne dokumentacije) su postavljeni na način da je glavni težinski faktor kompetencija i iskustvo (40/100) te se na stranici 54. Natječajne dokumentacije navodi slijedeće: „*Ponuda s ukupnim brojem bodova manjim od 400, ili s 0 bodova za bilo koji pojedinačni kriterij, smatrat de se neprihvatljivom, te će se isključiti iz redoslijeda za odabir najbolje ponude*“. S druge strane, na stranici 46. Natječajne dokumentacije navodi se: „*Podnositelj ponude treba posebno istaći iskustvo u upravljanju DTV mrežama, te opisati dostignuća koja je ostvario kroz istraživanja i razvoj*“.

Molimo pojašnjenje citiranih dijelova Natječajne dokumentacije - znači li to da bi svaki ponuditelj koji se želi uključiti u tržište upravljanja DTV mrežama digitalne televizije automatski bio isključen? Neće li postavljanjem ovakvih, vrlo restriktivnih kriterija vrednovanja prispjelih ponuda staviti potencijalno zainteresirane nove investitore u područje radiodifuzije u vrlo neravnotežan

tržišni položaj i uskratiti im mogućnost sudjelovanja na predmetnom natječaju i uključivanje u predmetno tržište?

ODGOVOR HAKOM-a:

Sukladno Natječajnoj dokumentaciji str. 46, u poglavlju Kompetencija i iskustvo podnositelj ponude treba navesti reference i dosadašnje iskustvo u izgradnji i upravljanju analognim i digitalnim radiodifuzijskim mrežama. Za svaku radiodifuzijsku mrežu kojom je podnositelj ponude upravljao treba dati detaljan opis mreže, te navesti razdoblje u kojem je pružao usluge.

Podnositelj ponude treba navesti broj i strukturu stručnih osoba koje zapošljava na poslovima upravljanja radiodifuzijskim mrežama. Podnositelj ponude treba posebno istaći iskustvo u upravljanju DTV mrežama, te opisati dostignuća koja je ostvario kroz istraživanja i razvoj. Također, ukoliko je podnositelj ponude aktivno podržao ili su zaposlene osobe kod podnositelja ponude izravno sudjelovale u izradi znanstvenih radova i projekata vezanih za digitalnu radiodifuziju, u ponudi treba navesti naziv, autore, te kratke opise znanstvenih radova i projekata.

HAKOM će dakle kompetenciju i iskustvo ocijeniti kroz nekoliko elemenata, od kojih se dio odnosi na radiodifuzijske mreže čije upravljanje je predmet Natječaja, a dio i na DTV mreže neovisno o platformi. Nadalje, HAKOM će kao relevantne reference i iskustvo u obzir uzeti i iskustvo podnositelja ponude ili partnera u zajedničkoj ponudi stečeno izvan granica Republike Hrvatske.

S obzirom na navedeno potencijalno zainteresirane novi investitori u područje radiodifuzije neće biti stavljeni u neravnopravan tržišni položaj niti će im biti uskraćena mogućnost sudjelovanja na predmetnom natječaju i uključivanje u predmetno tržište.

- 4) Vezano uz prethodnu točku, molimo Vas detaljnije pojašnjenje iz kojih se razloga se za pojedini kriterij može dodijeliti 0 bodova.

ODGOVOR HAKOM-a:

Ponudi se po pojedinom kriteriju može dodijeliti 0 bodova ako se utvrdi da ponuda unutar elemenata koji se promatraju za pojedine kriterij ne zadovoljava niti jedan uvjet propisan natječajnom dokumentacijom, odnosno ukoliko su informacije navedene u ponudi netočne ili se utvrdi tehnička neispravnost ili neodrživost ponuđenih rješenja.

20. pitanje

Na stranici 27. Natječajne dokumentacije pod Napomene navodi se slijedeće:

U istoj SFN mreži pokriva se digitalna regija D1 i istočni dio digitalne regije D2.

U istoj SFN mreži pokrivaju se digitalne regije D4, D3, i zapadni dio digitalne regije D2.

Namjerava li HAKOM jednoznačno definirati zemljopisne granice, odnosno što se smatra istočnim dijelom, a što zapadnim dijelom?

Nadalje, iz napomena proizlazi kako bi u regiji D2 odašiljanje bilo u MFN modu a ne u SFN modu jer bi se u jednom dijelu regije emitiralo na 51. kanalu, a u drugom dijelu na 53. Kanalu, a što je u suprotnostima sa SFN konceptom. Može li HAKOM detaljno pojasniti navedenu situaciju?

Postaju li digitalna regija D1 i istočni dio regije D2 "nova" regija u kojoj treba realizirati SFN mrežu te koje bi bile konture te „nove“ regije?

Mogu li se digitalne regije D4, D3 i zapadni dio D2 na isti način smatrati „novom“ digitalnom regijom (novi allotment)? Koje bi bile zemljopisne konture takvog allotmenta?

ODGOVOR HAKOM-a:

S obzirom da je prema Natječajnoj dokumentaciji podnositelju ponude prepuštena fleksibilnost u odabiru radiodifuznog standarda (npr. DVB-T i DVB-T2) u Natječajnoj dokumentaciji u konkretnom slučaju nisu jednoznačno određene zemljopisne granice SFN mreža, već se koristi samo formulacija „istočni i zapadni dio digitalne regije D2“. Podnositelj ponude može pokrivanje SFN mreža samostalno planirati uzimajući u obzir mogućnosti rada u SFN-u koje pruža odabrani radiodifuzijski standard, te vodeći računa da smetnja planirane SFN mreže ne bude veća od smetnje koju stvaraju međunarodno usklađeni odašiljači navedeni u tablicama 3.12-3.15 Natječajne dokumentacije.

Pokrivanje područja digitalne regije D2 se ostvaruje u SFN modu, ali u dvije SFN mreže: SFN mreži koja pokriva područja digitalnih regija „D3 + D4 + zapadni dio D2“ i SFN mreži koja pokriva područja digitalnih regija „D1 + istočni dio D2“. Granicu između područja pokrivanja tih dviju SFN mreža samostalno određuje podnositelj ponude u svojoj ponudi tehničkog rješenja, kako je ranije pojašnjeno.

Pojmovi „digitalna regija“ i „allotment“ koriste se u međunarodnim i domaćim frekvencijskim planovima, pa tako i u Natječajnoj dokumentaciji. Stoga te termine ne treba miješati s pokrivanjem SFN mreža koje se realiziraju korištenjem stvarnih odašiljača, a koje u konkretnom slučaju pokrivaju grupirane digitalne regije.